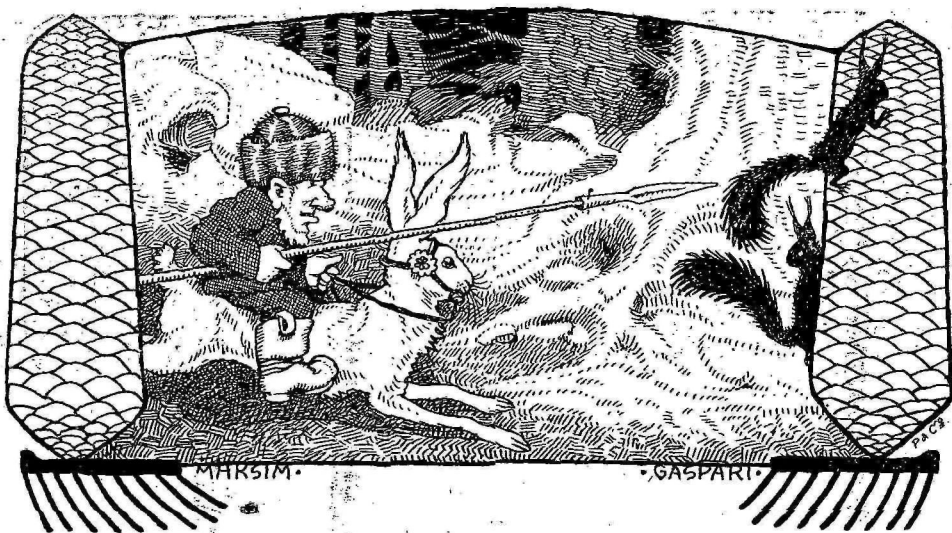
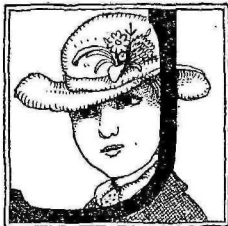

Naša Minka na Gorenjskem.

Spisal Juraj Pangrac.

I.

az ne morem vsemu kaj, deklet pa zdaj v velikem delu ne dobim nikjer; kaj bo?" je tarnala trudoljubna naša mama dannadan. Pa smo ji rekli: „I, kaj bo! Po staro mamo pišemo na Gorenjsko, in pride za nekaj tednov dol, pa bo!“ In gospodična Angela, ki tako rada kuje pesemce, je sedla k mizi in napisala stari materi pismo:

„DoVOLJ imamo jela,
črez glavo pa je dela:
Kuha, peka,
Dora veka,
Minka uhaja,

na cesto zahaja . . .
Pridite že skoro
zibat našo Doro,
čuvat Minko, da ob ploti
je nesreča ne zaloti!“

Pismo smo prebrali trikrat, ga zapečatili in oddali na pošto. Črez teden dni pa smo dobili odgovor — za staro mater je pisal stric Janez:

„Ne bo nič! Stare matere ne damo dol, nima potem kdo gospodinjiti. Vi ložje dobite doli deklo, ki Vam pomaga delati, kakor pa mi tukaj kako tako, da bi nam umela gospodinjiti. Če ste pa dol težko, pa pridite gor: bo pa eden za gospodarja, drugi za gospodinjo; ta bo branil muham, drugi pasel putke; prvi žvižgal rakom, drugi godel pajkom! . . .“

„Oh, taki so! Zdaj se pa še norčujejo, jaz imam pa toliko dela, da ne morem in ne morem zmagovati,“ se je hudovala naša mama. A ni se ji bilo treba jeziti, zakaj stara mati je znala ustreči doma zetu in obenem priskočiti tudi hčeri v pomoč; komaj smo pismo prebrali, že stopi v naše

začudenje stara mati v sobo. „Po Minko sem prišla, pojde z menoj na Gorenjsko,“ so bile njene prve besede. In nič ni pomagala, dasi smo stari materi še tako prigovarjali, naj ostane vsaj teden dni pri nas; drugi dan se je že poslavljal in šla nazaj na Gorenjsko; s seboj pa je vzela tudi našo Minko, našo Minko nagajivko, ki tako rada uhaja na cesto, kjer skoro vedno drdrajo in ropčejo nagli in težki vozovi, ter nam napravlja s tem toliko neprijetnih, skrbi polnih uric.

Šla je torej Minka na Gorenjsko! Stara mati je tako odredila: „Zakaj bi ne šla?“ je rekla, ko smo se le branili, da ne damo Minke z njo. „Zakaj bi ne šla?“ je rekla. „Gor bo tekala po trati in se igrala z Bertko in Francko; stric Janez jo bo odvedel v hlev k živini in ji pokazal žrebička v kotu, ji ujel zajčka, tistega z rdečimi očmi, v nedeljo pa pojde z njim k maši v Radovljico. In pestovala bo muciko in trosila golobcem zrnja. In jančke bo pasla in gledala na planine...“

Pri zadnjih besedah je stara mati zavzdihnila globoko in pogledala nekam otožno predse, kakor da bi ji spomin na planine obudil v srcu nekaj žalostnega, skelečega, nato pa je naglo, s prejšnjo živahnostjo rekla: „No, zakaj bi ne šla Minka z menoj, vprašam vas, ji bo mar kaj hudega na Gorenjskem?“

Pa mi smo se še branili in pravili stari materi, da je Minka vendarle še premajhna, da bi šla z doma; tožilo se ji bo po domu in jokala bo; utegne kam zaiti, v potok na priliko in bi utonila...

A stara mati je ovrgla vse naše ugovore in odločila naposled: „Po Minko sem prišla, zato pojde z menoj, pa je mir besedi.“ In ko je tudi Minka pritrdila, da gre rada, smo se pa vdali drugi, samo mama naša je še premišljala: „Kaj pa, ko bi se Minki, ki vse obleze, vendarle utegnilo pripetiti kaj hudega!“ je omenila stari materi. A ta je rekla odločno: „Minka je majhna, a je pametna; z menoj gre, pa je amen. Saj imate še Doro doma; pa Doro glejte, kadar vam bo dolgčas po Minki. Če Minko vzamem na Gorenjsko, prebijete že brez dekle, drugače pa ne; zato ne čenčajte več o tej reči ne tako — ne tako; Minka gre z menoj, tako je zdaj odločeno.“

Odžunaj je že čakal voz, ki popelje našo Minko nagajivko na Gorenjsko. Ko je bila praznično oblečena, jo je prišla stara mati za roko in ji rekla: „Minka, zdaj gremo!“

„Zdaj gremo!“ je ponovila Minka. A ko so se odprle duri, se ji je nekaj čudnega zazibalo v drobnem njenem srčecu, in pogledala je po nas plaho in zavpila mehko, boječe: „Jaz ne grem na Gorenjsko!“ In mama jo je morala zdaj vzeti v naročaj. Minka se ji je ovila okrog vratu in zaihtela: „Mama, jaz ostanem doma...“ Tedaj pa je sedla stara mati na voz in zavpila: „Minka, pa doma ostani!“ In skoro bi že pognal voznik, in stara mati bi se brez Minke odpeljala na Gorenjsko, pa Minka se je zopet premislila in se na mamino prigovarjanje vdala. „Mama, pa grem vseeno na Gorenjsko,“ je velela. Posadili smo jo zdaj naglo na voz. »Pa pridite kmalu za menoj, mama in atek! Pa prav gotovo in Doro prinesite s seboj,“ je še naročevala, ko jo je stara mati varno stisnila in privila k sebi na vozu.

Zdajci počí hlapec z bičem. „Z Bogom! Srečno!“ smo še enkrat zavpili v slovo, in voz je oddrdral. Tudi Minka je zaklicala: „Z Bogom! Srečno!“ in mahala z ročico v slovo. A pri ovinku se je obrnila v naročju stare matere čisto nazaj in zavpila v strahu: „Mama, mama!“ ter sklepala ročice kakor da prosi: „Nazaj nazaj!“ A tedaj je že izginil voz za hribcem.

II.

Minka se ni mogla dolgo utolažiti. „Obrnite, domov grem, ne grem na Gorenjsko,“ je hitela venomer. Pa stara mati ji je odgovarjala: „Nič ne boš hodila zdaj nazaj, mama pa ata prideta kmalu pote, in potem greste vsi skupaj domov.“ In da bi jo potolažila, ji je šepnila na uho: „Pa če boš danes prav pridna in ne boš več jokala, pa ti kupim cukrčka in fig in pa lepo, lepo rožasto oblekco.“

Minka ni marala ne za lepo, lepo rožasto oblekco, ne za sladki cukrček in fige; njeno srce je le hrepenelo po domu; zato so govorila vedno in vedno njena usta: „Domov grem, obrnite; ne grem na Gorenjsko!“ In ko so se pripeljali v Radovljico, in je stara mati res kupila prelepo rožasto oblekco ter cukrčka in fig in še maslenih žemeljc povrhu, se je Minka vendarle pomirila in ni silila več nazaj. In ko ji je stara mati rekla: „Zdaj pa ne boš več jokala, Minka, kaj ne, da ne, saj si pridna,“ so ji iznova zaigrale solze v očeh in skoro bi zopet zajokala na glas, zakaj na dom ni mogla pozabiti, a je s silo zadušila solze in hrepenenje srca ter odgovorila: „Zdaj bom pridna.“ Tako je odgovorila, a vseeno so še žalostno gledale njene oči predse na prelepo pisano oblekco in fige in cukrčke, in nič več ni govorila.

Ko so se pripeljali v Vrbnje, na dom strica Janeza, se je najprej sprijaznila z Bertko, ki je njenih let, potem s Francko, ki že hodi v šolo, nato šele s teto, stricem, z deklo . . . Vsem je podala drobno roko in voščila: „Dober dan!“ Teti pa je še zaupala: „Prišla sem gor, pa dolgo ne bom tukaj.“

„O, zdaj boš kar naša,“ ji je odgovorila teta.

„Naka, domov pojdem. Pridejo kmalu gor ata in mama pa Dora, in potem gremo vsi skupaj domov,“ je rekla nato važno Minka. In dobra teta je menda videla Minki v srce, pa je rekla: „Le mirna bodi; saj če ne pridejo kmalu pote, bova pa pisali, pa bodo prišli, če ti bo le dolgčas.“

„O, tetka!“ je vzkliknila vsa srečna Minka in nič drugega ni rekla, pa jo je vendarle umela dobra tetka . . .

Namah se je naša mala Minka vsem prikupila, zlasti še teti. „Ti Minkec ti moj!“ jo je božala po licih, pa ji dala belega kruha, namazanega s sirovim maslom. Minka jo je hvaležno pogledala in ji rekla: „Tetka, rada vas imam.“ —

„Pa zakaj? Zato ker sem ti dala kruha?“ je vprašala teta.

In Minka je odgovorila odkritosrčno: „Ne vem, zakaj; samo to vem, da vas imam rada.“

Tudi zdaj jo je teta umela, in od tega trenutka sta si bili posebni prijateljici . . .

(Dalje.)

▷ Težka naloga ◁